

Generálmajor Jozef Martin Kristín
vojenský hodnostár, vlastenec
(1879 – 1970)
narodený v Nemšovej

Narodil sa 18. januára 1897 v Nemšovej v roľníckej rodine. Mal 9 súrodencov. Po absolvovaní základného školstva odišiel r. 1913 do Ameriky, vytvoril si nielen dobrú životnú perspektívu, ale ako zápalistý vlastenec, aj bojovať za slobodu slovenského národa, pretože zažil krutý útlak Slovákov v Uhorsku. V Chicagu, kde pracoval v strojárňach a stal sa ihneď členom Slovenskej ligy. Prispieval článkami do Amerického Slováka a iných slovenských novín. Keď vypukla I. svetová vojna prihlásil sa do Čsl. légii vo Francúzsku. Po skončení vojny bol dôstojníkom čs. armády a postupne významným činiteľom brannej moci. Slúžil v Ružomberku, Litoměřiciach, Trenčíne, Ostrave, Bratislave, Banskej Bystrici. Po vzniku Slovenského štátu r. 1939 v hodnosti majora pôsobil na Ministerstve národnej obrany v Bratislave. Nemecké vojenské velenie chcelo r. 1940 odviezť zo Zábrania pri Kubre (kde sa nachádzali najväčšie podzemné sklady zbraní a munície bývalej čs. armády) všetok materiál. Ako vtedajší veliteľ trenčianskej divízie vyhlásil, že sklady v Zábraní sú majetkom Slovenskej republiky a nedovolil odtiaľ odviezť ani jediný transport. Nemci rešpektovali jeho rozhodnutie, ale zanedlho ho zaistili a obvinili z tajného spojenia s Londýnom. Vzápätí ho vojenský súd odsúdil na trest smrti. Prezident Slovenskej republiky Dr. Jozef Tiso mu však udelil milosť, ale jeho oslobodenie nepresadil. Slobodu získal až v apríli 1945, keď leopoldovskú väznicu oslobodili sovietske vojská.

Po oslobodení slúžil v čs. armáde vo vysokej funkcii na Ministerstve obrany v Prahe. V r. 1947 ho povýšili do hodnosti generálmajora. Vo februári 1948 sa dostal do nemilosti komunistickej moci pre náboženské presvedčenie, penzionovali ho, v r. 1950 zaistili a v r. 1951 odsúdili na 4 a pol roka väzenia. V r. 1969 ho vyšší vojenský súd v Trenčíne rehabilitoval.

V r. 1953 – 1964 pracoval ako skladník u Pozemných stavieb v Trenčíne. Potom žil s rodinou až do konca svojho života v Bratislave.

Vychoval spolu s manželkou 5 detí. Najstaršia dcéra, Eva Kristínová je poprednou slovenskou herečkou a recitátorkou.

V r. 1918 vyznamenali ho francúzskym Vojnovým krížom, r. 1919 Čs. vojnovým krížom, v r. 1922 Medailou víťazstva, v r. 1945 Čs. Vojnovým krížom, v r. 1946 Rádom SNP I. tr., ďalej Za zásluhy I. st. a Za pobeđu nad Germanijou.

Zomrel 24. apríla 1970 v Bratislave, kde je pochovaný.